

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

27 אוגוסט 2020

עמ"ת 20-08-54231 מוסקונה(עציר) נ' מדינת ישראל

לפני כבוד השופט שלמה פרידלנדר

העורר מוסקונה (עציר)

נגד

מדינת ישראל

המשיבה

נוכחים:

לעורר עו"ד לוי זמור
למשיבה עו"ד פנחס סויסה

פרוטוקול

הערת בית המשפט:

בהתאם לחוק קיום דיונים בהיוועדות חזותית בהשתתפות עצורים, אסירים וכלואים בתקופת התפשטות נגיף הקורונה, (הוראת שעה), תש"ף – 2020, הדיון בהליך זה מתקיים שלא בנוכחות העצור, אלא בהשתתפותו מבית המעצר באמצעות היוועדות חזותית.

איש שב"ס – ישי מוגרבי:

אני מזהה עבור בית המשפט את העורר.

ב"כ המשיבה:

לשאלת בית המשפט, לא ידוע לי ממקור ראשון מה עמדת הקהילה הטיפולית ושירות המבחן בעקבות מעידת העורר, ואני נסמך על הצהרת חברתי.

ב"כ העורר:

אבהיר – אני בקשר עם שירות המבחן בעניין העורר. במעמד הדיון האחרון אחרי המעידה, ואף יום קודם לכן עת התקבל עדכון משב"ס, הובהר לי ששירות המבחן ימציא תסקיר משלים רק אם יתבקש לכך. הם מודעים לעמדת הקהילה ואף סבורים, כשאני מתכתבת עם קצינת המבחן כרגע, ואני מחכה לאישור פורמאלי, שעמדת שירות המבחן תואמת לעמדת הקהילה, ובכפוף לבדיקות שתן נקיות ימלצו על חזרתו לקהילה.

ב"כ המשיבה:

המדינה התנגדה לכל אורך הדרך להוצאת העורר לטיפול בקהילה סגורה לאור מסוכנותו, שלא מקבלת מענה הולם בעת שהייתו בקהילה. סיכויי הצלחת הטיפול שהיו נמוכים מאוד, גם לשיטת שירות המבחן כפי שפורט בהמשך. גם העובדה שלא החל בהליך טיפולי קודם ממוסד מוכר. מפנה להליך קודם, בתיק קודם, כתב אישום שהוגש בתל אביב – יפו, שם נתפס העורר בביתו, עת גר בתל אביב, נתפסו אצלו סמים בכמות לא קטנה, כולל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

27 אוגוסט 2020

עמ"ת 20-08-54231 מוסקונה(עציר) נ' מדינת ישראל

1 קוקאין חשיש וקנבוס, ובדומה למקרה כאן, אלא ששם הוא גם תקף שוטרים והפריע לשוטרים. שם החל העורר
2 בהליך טיפולי בראש העין במרכז לטיפול בהתמכרויות אך לא התמיד בטיפול ולאחר קבלת תנאים מקלים,
3 הוא הפסיק את הטיפול. הוא אף פנה לטיפול אצל העו"ס ולמרות ששילם מכספו, לא עמד בהתחייבותו.
4 בתסקירים נטען כי סיכויי ההצלחה נמוכים. שירות המבחן התרשם מכוחות דלים ומוטיבציה נמוכה של העורר
5 בעת הליך טיפולי בקהילה, אך למרות זאת המליץ שירות המבחן לטיפול בקהילה. מפנה לתסקירים קודמים.
6 שירות המבחן התלבט אך הוא המליץ על קהילה טיפולית סגורה. העורר נהג בחוסר אחריות כאשר טרם הבאתו
7 לקהילה השתמש בסמים עם חבריו לתא. המסוכנות לא רק מעצם החזקת הסמים בבית העורר, אלא גם
8 מסוכנות כלפי עובדי ציבור ובכלל. אזכיר שהעורר תקף שוטרים שהגיעו לביתו סגר דלת על שוטר אחד וחנק
9 את השני בעת חיפוש בביתו. נגרמו לשוטרים חבלות. לאור הילכת סויסה, העורר לא עומד בקריטריונים לאור
10 סיכויי הצלחה נמוכים. אציג לבית המשפט פסיקה רלוונטית של מקרים דומים. במקרים דומים, אמנם היה
11 שם עבר פלילי, אך בסחר בסם למרות תסקיר חיובי בית המשפט לא נענה לבקשה, לכן אנו סבורים שיש
12 להשאיר את המשיב עד תום ההליכים במעצר.

ב"כ העורר:

13
14 מעדכנת כי שאלתי את מרסל קצינת המבחן שטיפלה בענייניו של העורר, האם שירות המבחן ימליץ על קהילה
15 לאחר קבלת בדיקת שתן נקיה, והתשובה היתה שאם יהיה נקי – יקבלו אותו.
16

החלטה

17
18
19 לפני ערר על החלטת בית משפט השלום באילת (כב' סגן הנשיא, השופט מרדכי מוטי לוי), מיום
20 11.8.2020, בה הורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.
21 בשים לב להחלטה המכונה "הלכת סויסה", ולנפתולי הליך הטיפול בעורר, לא אוכל לבוא בטרוננה
22 אל בית המשפט קמא על החלטתו להחזיר את העורר אל מאחורי סורג ובריח.
23 אולי אני "מותח" את "הלכת סויסה" מעט, אולם אני סבור כי תכלית ההחלטה בעניין סויסה היתה
24 להבחין בין אפשרות טיפולי בר תוחלת לבין אפשרות מניפולציות של נאשם בניסיון למלט עצמו
25 מכליאה מאחורי סורג ובריח.
26 בידוע שהליך גמילה מסמים אינו לינארי, ובדרך כלל יש בו עליות ומורדות, וגם כישלונות. כלומר,
27 כישלון ספציפי – כפי שנכשל בו העורר לאחרונה – אינו בהכרח מסמן העדר תוחלת בהליך השיקומי,
28 ואפשר שהוא מהווה מעידה נקודתית, ואולי אפילו לא המעידה הנקודתית האחרונה, בדרך לשיקום
29 המיוחל. כמה שנאמר: "וראית את אחורי ופני לא יראו – רק למפרע אתגלי מילתא". כלומר: רק
30 בדיעבד ניתן לדעת האם היה מדובר בתהליך שיקומי מוצלח, וכישלון מסוים לאורך הדרך אינו מפריך
31 אפשרות זו.
32 נראה שבית המשפט קמא התמקד בשאלה הסטאטית אם העורר כן בהצהרתו בדבר רצונו בטיפול אם
33 לאו. אולם, לטעמי לאו דווקא מדובר בשאלה זו, אלא בדינמיקה שבמסגרתה כח הרצון של המטופל
34 נתקל באתגרים פנימיים וחיצוניים, ולאט לאט מתחזק אודות לטיפול, עד שמושג כח רצון מספיק כדי
35

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

27 אוגוסט 2020

עמ"ת 20-08-54231 מוסקונה(עציר) נ' מדינת ישראל

1 להתמודד עם אתגרים בהמשך הדרך. כישלון אינו מצביע בהכרח על העדר רצון כן להשתקם, אלא
2 אולי על העובדה שעדיין לא הושג כח הרצון המספיק, עובדה שעומדת בליבת הצורך בהמשך הטיפול.
3 לדעתי, אמת המידה העיקרית להבחין בין טיפול בר תוחלת לטיפול חסר תוחלת, מנקודת המבט של
4 בית המשפט הדין בשאלת המעצר, היא הערכתם המקצועית של המומחים לדבר.
5 בעניינינו, משגם הקהילה הטיפולית וגם שירות המבחן אינם רואים בכישלון האחרון של העורר משום
6 עדות לחוסר התוחלת של הטיפול, והם מבקשים להעניק לו אפשרות להמשיך את הטיפול, נכון בעיניי
7 שבית המשפט לא לחסום אפשרות זו.
8 אזכיר כי האלטרנטיבה לטיפול במסגרת מוסדית, שהוא טיפול אינטנסיבי, הניתן במסגרת שיש בה
9 גם משום מענה להפגת המסוכנות, היא שהות בכלא, בחברה עבריינית וללא אותו טיפול אינטנסיבי.
10 אמנם, אין לנו שום ביטחון שהטיפול בקהילה הטיפולית יצליח, אבל ניסיון העבר האנושי הקיבוצי
11 מעניק ביטחון רב ש"הטיפול" בכלא אינו צפוי להצליח יותר.
12 לאור המקובץ, אני מקבל את הערר ומורה על החזרת העורר למסגרת הטיפולית, וזאת כמובן בכפוף
13 להסכמתה לקבלו, ולהסכמת שירות המבחן למהלך, שתוגש בכתב לתיק בית המשפט.
14 מבחינה טכנית, לא ראיתי לנכון לעכב את החזרת העורר למסגרת הטיפולית עד הגשתו של תסקיר
15 משלים נוסף, וזאת מתוך מודעות לעומס העצום המוטל על שירות המבחן.
16 לפיכך, העורר יועבר "מדלת לדלת" על ידי שב"ס למסגרת הטיפולית, ויוודא שהיא קולטת אותו,
17 וניתנת אורכה להמצאת מסמך האישור של שירות המבחן, אישור שעליו דיווחה ב"כ העורר עד יום
18 1.9.2020.

18
19
20

ניתנה והודעה היום ז' אלול תש"פ, 27/08/2020 במעמד הנוכחים.

שלמה פרידלנדר, שופט

21